1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖИМ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 200. (ДВІ ЧАСТИНИ — ЧАСТИНА 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1963 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 200. VOL. LXX.

ЗДА ОБ'ЄДНУЮТЬ УРЯДОВІ Й ЦИВІЛЬНІ ЗУСИЛЛЯ В ОПАНУВАННІ КОСМОСУ

ПЕНТАГОН І КОСМІЧНА АДМІНІСТРАЦІЯ СПІВПРАЦЮЮТЬ ПРИ БУДОВІ КОСМІЧНОЇ СТАЦІЇ

Вашингтон. — 17-го жовтня Департамент Оборони і Крайова Аеронавтична й Космічна Адміністрація повідомили, що між ними підписано договір про тісну співпрацю в найближчих заходах до лету людини на Місяць, а саме в побудові космічної стації, яку обслуговували б астронавти. В урядових колах це порозуміння вважається за поважний крок до того, щоб спільно могли працювати в ділянці дослідів над космічними просторами дві агенції, які досі були заздрісні та конкурували між собою: цивільні та військові. Згідно з цим порозумінням обидва партнери, військовість і цивільна Космічна Адміністрація, будуть координувати свої досліди, як би то найкраще можна було збудувати постійну космічну стацію. Проби в цій ділянці вже відбуваються, і 16-го жовтня випущено з Флориди одного сателіта, який вже 17-го жовтня кружляв на висоті 57,000 миль. В суботу 19-го жовтня мають випустити другого сателіта, що співдіятиме з першим та разом мають вони виявляти, чи високо в космічних просторах не відбуваються пробні атомові експлозії. Коли уряд ЗДА вирішить збудувати постійну космічну стацію, то згідно з договором і летунство і Космічна Адміністрація будуть тісно співпрацювати, бо це буде спільний їх проєкт. Досі летунство і Космічна Адміністрація сперечалися, хто мав би бути правним керівником такої космічної стації. Голова Крайової Аеронавтичної і Космічної Ради віце - президент Линдон Б. Джансон довший час старався довести до порозуміння між летунством і Космічною Адміністрацією, і тепер його заходи увінчалися успіхом — співпрацею військовости з цивілістами. Адміністрація плянує збудувати космічну стацію, керовану людьми, бо це є потрібне до дальшого успіху в космічних просторах лету людини до Місяця. Згідно з заключеним порозумінням координувати співпрацю мала окрема Аеронавтична і Астрономічна Координаційна Рада, до якої належать представники Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації та Департаменту Оборони. Покищо тільки передбачається, що дальшим кроком в дослідах над космосом є потреба збудувати космічну стацію, керовану людьми. Рішення ще в цій справі не запало, але якщо воно буде зроблене, що є дуже правдоподібне, бо космічна стація мала б велике значення не тільки для космічних студій, але і для оборони цієї країни, тому Департамент Оборони так завзято змагався за те, щоб мати голос в побудові космічної стації. Після цього порозуміння між військовістю та Космічною Адміністрацією актуальними стають дві проблеми, а саме, коли мали б почати працю в тому напрямі, щоб збудувати та встановити космічну стацію, та те, що мала б коштувати ця програма. Передбачають, що побудова цієї стації вимагала б бюджету в сумі дол. 4-ох більйонів. В наступному році, коли будуть президентські і конґресові вибори, уряд напевно не схоче вимагати фондів в такій великій сумі, тому витрати на космічну стацію можуть бути в бюджеті на 1966-ий фінансовий рік, що почнеться 1-го липня 1965-го року. Випущений сателіт для виявлювання пробних атомових експльозій у високих космічних просторах кружляє на висоті 57,000 миль, значить понадрадіяційний пояс Ван Аллена, що сягає до 40,000 миль. Цей сателіт, а також і другий, випущений в суботу 19-го жовтня, зможе виявляти штучно спричинену радіяцію до висоти, більшої як 100,000 миль.

Цього тижня випродукують мільйонове авто типу 1964-го року

Дітройт. — "World's Automative Reports" повідомляють, що цього тижня автомобільна продукція випустить мільйонове особове авто типу 1964-го року. Продукція авт йде рекордовим темпом, і минулого тижня випродуковано 175,089 возів, найбільше від половини квітня 1955-го року, коли було випродуковано 184,277 авт. Передбачають збільшений попит на нові авта, і тому численні фабрики авт попередньої суботи працювали, платячи робітникам збільшені платні. Передбачають, що в місяці жовтні випродукують 800,000 авт. В цьому році вже випродукували до кінця минулого тижня 6,779,223 авт (особових і вантажних), а минулого року в тому самому часі продукція авт становила тільки — 6,139,651.

В ЗДА є 96,000,000 жінок

Вашингтон. — В цій країні є тепер 96,000,000 жінок, майже на 4,000,000 більше як чоловіків. Між ними є тільки дві жінки сенаторками на всіх 100 сенаторів, і тільки дві жінки досі були членами Президентського Кабінету. 11 жінок є членами Палати Репрезентантів — на всіх 435, а дві займають становища федеральних окружних суддів — на всіх 307. Найбільше жінок, бо аж 44 мільйони, є домашніми господинями, а 24 мільйони мають платну працю. Вдів є два мільйони, а розведених жінок — 1,708,000. Членами роб. спілок є 3,250,000 жінок. Маючи такі статистичні дані, жінки домагаються, щоб вони займали більше кращих становищ, ніж це є досі, жінки бувають гірше трактовані, хоч вони чисельно переважають чоловіків.

Уряд не обстоює справи податкової реформи, домагається зменшення податків

Вашингтон. — Секретар скарбу Даґлес Діллон, зізнаючи в Сенатській Фінансовій Комісії, просив сенаторів, щоб пожертвували справи реформи податкової системи в користь швидкого ухвалення проєкту зменшення прибуткових податків. На думку Діллона конечним є в цьому році те, щоб Конґрес ухвалив закон про зменшення податків, і тому уряд навіть не просить Комісію, щоб вона старалася змінити ухвалу Палати Репрезентантів в тому дусі, щоб проєкт наблизити до урядової пропозиції. Проти заяви Діллона гостро виступив сенатор демократ з Іллиной Пол Даґлес, який сказав, що конче треба б ухвалити проєкт реформи податкової системи, бо теперішня система дозволяє, головним чином багатшим платникам податку, не платити податку. Діллон відповів на це, що уряд не кинув думки про реформу податкової системи, і що Палатна Комісія Способів і Засобів не погодилася на те, щоб вповні зайнятися не тільки зміншенням податків, але і податковою реформою.

Кеннеді проти того, щоб шефи штабу служили по 4 роки

Вашингтон. — Заступник секретаря оборони Росвел Л. Гілпетрик, зізнаючи в Палатній підкомісії збройних сил, виявив, що президент Кеннеді є проти того, щоб шефи штабів були найменовані на 4, а не, як це є досі, на 2 роки. Представник Пентаґону заявив, що нова зміна обмежила б владу Президента, який бажає собі, щоб шефи штабів були не тільки військовими дорадниками Білого Дому, але щоб вони „вповні підтримували Президента, коли він зробить якусь постанову". Справа ця виникла недавно, коли Президент не найменував на другу каденцію шефа морських операцій адмірала Джорджа Андерсона після його дворічної каденції, і коли шеф штабу летунства генерал Куртіс Ле Мей був найменований після дворічної каденції тільки на один, а не два роки. Голова Палатної Комісії збройних сил конґресмен Карл Вінсон поставив внесок, щоб каденції шефів штабу тривали по 4, а не по 2 роки. Але представник уряду заявив, що президент Кеннеді є проти того внеску.

В Шикаґо відбулася величава маніфестація у 30-річчя голоду

Шикаґо, (В.Н.). — При виїмково сприяючій, прегарній соняшній погоді відбувся тут минулої неділі, 13-го жовтня, величавий маніфестаційний похід українсько-американської Громади Шикаґа й околиць вулицями міста до Армори Гол у Гумболдт Парку, де відбулося маніфестаційне Віче у зв'язку із 30-річчям штучного голоду, викликаного комуністичною Москвою в 1932-33 рр., що знищив близько 6 мільйонів українського населення. Після Богослужень в усіх місцевих українських церквах за упокій душ загинувших перед 30 роками українських людей, в годині 1-ій по пол. учасники Маніфестації, на заклик загальногромадського Комітету, що його очолив адв. Роман Смук, при співпраці всіх національних організацій, парохій та установ, зібралося близько 10,000 учасників, що у зразковому порядку, з американськими і українськими національними прапорами та численними транспарентами, що п'ятнували цей нечуваний акт народовбивства, пройшли вулицями Вестерн, Авґуста та Кедзє до авдиторії Національної Ґвардії Армори Гол на розі Кедзє і Норт. Приємно вражала велика кількість молоді, зокрема в одностроях СУМА осередків ім. Павлушкова, Богуна, Крут, Палатайну, ОДУМУ, Пласту та численні групи шкільної молоді курсів українознавства при українських католицьких та православних парохіях і організаціях зі своїми учителями в числі понад 2,000. В поході взяла участь духова оркестра Осередку СУМА ім. Павлушкова під управою проф. І. Поваляєчека та духова оркестра 131-го Відділу УНСоюзу під управою п. Поповича. Точно в годині 3-ій по пол. голова Комітету, адв. Р. Смук, відкрив Маніфестаційне Віче у просторій залі Армори Гол, після відіграння оркестрою СУМА українського і американського національних гимнів та молитви, що її відмовив о. мітрат Федір Білецький, парох українського православного собору св. Володимира.

З черги промовляв по-українськи — інж. Олексій Коновал, уроджене Полтавщини, що у довшій промові з'ясував умовини, серед яких було зорганізоване в 1933 рр. масове народовбивство українського народу за посередництвом голоду. Іменем всіх національних груп поневолених народів зложив вислови співчуття і обурення з приводу трагічної події з-перед 30 літ — п. І. Шараваня, хорват, голова Амер. Приятелів АБН в Шикаґо. В президії Маніфестації засідали, крім членів Комітету, представників духовенства обох обрядів, сеньйора Української Громади в Шикаґо, д-ра М. Сіминовича, що провадив в 1933 році подібну Маніфестацію, також деякі представники національних груп, як білорусів, литовців, лотишів, мадярів, надволжанських німців, словінців, грузинів та інших. Окремо виступив ще представник великої литовської громади в Шикаґо, капіт. Йонас Чесно, кол. ветеран української армії визвольної боротьби. Головним промовцем був конґресмен Авґуст Е. Джогансен, републіканець з Мишиґену, що є м. і. членом Конґрес. Комісії в справі протвамерик. дій. Він незвичайно докладно поінформував про суть комунізму, народовбивства Москви та її затії оволодіти світом. Резолюції в англійській і українській мовах, що осуджували народовбивство 1932/33 рр. та сучасні „апізменти" відчитали п-і У. Целевич та інж. В. Ростун, що їх приявні одноодушно прийняли. П-і Турянська відрецитувала монтаж про 1933 рік, а після музичної точки оркестри СУМА, о. Ярослав Свищук, в заступстві хворого о. монс. Ст. Кнапа, пароха української катол. катедри св. Николая, відмовив на закінчення в обох мовах молитву. На кінець публіка спонтанно заспівала „Не пора"! Це була дійсно імпозантна Маніфестація, що її улаштувала Українська Громада Шикаґа у 30-ліття цього страшного злочину Москви. Своєю масовістю вона перевищала мабуть усі дотеперішні цього роду акції в Шикаґо.

Члени СУМА з піднесеними американськими і українськими прапорами та з транспарентом, що пригадує московське голодоморне народовбивство в Україні перед 30-роками, очолюють великий маніфестаційний похід в Шикаґо.

Відвідини Тіта в Вашинґтоні тривали шість годин і закінчилися проголошенням комунікату про його розмови з през. Кеннеді

Юґославський комуністичний диктатор Тіто їде каретою з посадником Г. М. Страйкером після свого прибуття з Південної Америки до Вілліямсбурґу у Вірджінії.

Вашинґтон. — Президент Юґославії Йосиф Броз Тіто започаткував своє перебування у ЗДА відвідинами у Вашинґтоні, де його зустрічали, як голову чужої держави, ясою із двадцять й однієї гармати і прийняттям в Білому Домі. Президент Кеннеді відбув дві конференції з Тітом, під час яких обговорювано здебільша проблеми взаємин між ЗДА і Юґославією. В конференціях брали участь, крім президента Кеннеді і Тіта, ще державний секретар Дін Раск, підсекретар для політичних справ Гарриман й асистент державного секретаря для європейських справ Тайлер з американського боку та віце-президент юґославського федерального зібрання Міхалко Тодоровіч й амбасадор Велько Мічуновіч. В проголошеному після розмов комунікаті стверджено, що відбувалися вони в дружній атмосфері і були ведені щиро й відкрито. Президент Кеннеді і Тіто висловили свою погодженість в тому, що підписання договору про заборону нуклеарних випробувань є важливим кроком в міжнародному відпруженні. Тіто подякував американському урядові й народові за уділену минулими роками допомогу для Юґославії, зокрема за поміч потерпілим під час землетрусу в Скопле. Закінчивши відвідини у Вашинґтоні, що тривали всього шість годин, Тіто відлетів до Вілліямсбурґу у Вірджінії, звідки він виїде в поїздку по інших містах Америки. Під час перебування Тіта в Білому Домі на вулицях пікетували хорватські емігранти, які протестували проти уділювання допомоги комуністичному режимові в Юґославії.

Ґен. Чунґ Гі Парк став президентом у Південній Кореї

Сеул. — Голова військової хунти, що править в Південній Кореї від часу, коли у військовому перевороті в травні 1961 року відсунено від влади уряд д-ра Джона М. Чанґа — Чунґ Гі Парк, виграв у виборах на президента країни, що відбулись в минулий вівторок 15 жовтня. Підраховування голосів забрало два дні. Правда, його виграна не дуже блискуча, бо він дістав 4,662.508 голосів, коли його противник, колишній президент Поссун Юн дістав 4,501.882 голоси. На його виграну склалися дві обставини: розбиття опозиційного фронту, при чому кандидували ще три інші кандидати, що дістали по малому числу голосів, і уневажнення кругло 250.000 голосів, що впали взагалі не формально незголошених кандидатів. Вибори були чисті і спокійні. Ґен. Парк обіцяв був покликати до життя цивільний уряд і вернутися до парляментарної системи правління. 26 листопада мають відбутися парляментарні вибори. Якщо опозиційні партії виграють їх, тоді може прийти до нової державної кризи. Ґен. Чунґ Гі Парк не захотів зректися своєї кандидатури та погодився був тільки на те, щоб виступити з війська і кандидувати, як цивільна особа. Нова конституція дає широкі повновласті президентові.

Португалія сподівається дійти до злагоди з африканськими країнами

Об'єднані Нації. — До Об'єднаних Націй приїхав португальський міністер закордонних справ Альберто Франко Ноґейра, щоб переговорити з африканськими сусідами Анґолі, Мозамбіку і Ґвінеї можливості наладнання відносин. Річ іде про „більшу співпрацю, краще взаємне розуміння та розв'язання менших проблем" — пояснює португальська преса. Між отими „меншими проблемами" є скарга конґолійського прем'єра Сиріля Адулі, що Португалія з пімсти за підтримування конґолійським урядом анґольських політичних втікачів — намагається заблькувати рух на ріці Конґо через затоплення там кількох власних кораблів. Знову ж Танґаньіка скаржиться, що португальські власті в Мозамбіку арештували 9-ох її громадян. Португальці дивляться оптимістично на свій конфлікт з африканськими країнами, які вимагають самостійности для названих португальських колоній в Африці. Цей оптимізм має своє джерело у факті, що взагалі сусіди Анґолі, Мозамбіку й Ґвінеї захотіли розмовляти з португальським міністром, не поставивши — як це робили раніше — за передумову — визнання Португалією за тими колоніями права до самовизначення.

● Нюйоркська поліція нараховує рекордово високе число — 25,625 поліцистів, бо недавно прийнято до служби в поліційному відділі — 575 поліцистів, між якими є 22 жінки.

ПРЕМ'ЄР МЕКМІЛЛЕН РЕКОМЕНДУЄ ЛОРДА ГЮМА НА СВОГО НАСТУПНИКА

Лондон. — Лорд Гюм, теперішній міністер закордонних справ в британському уряді прем'єра Мекміллена, буде по всяких правдоподібностях черговим прем'єром Британії — подають тут з поінформованих джерел. Мекміллен, що має тепер 69 років, в останньому часі почав занепадати на здоров'ю і виявив своє бажання відійти від активної політики ще перед закінченням його каденції. Приготовивши резиґнаційного листа для королеви Єлисавети, прем'єр Мекміллен має в цьому листі рекомендувати, щоб його наступником на пості прем'єра консервативного уряду став лорд Гюм, хоч він сам ще цього публічно не виявив і не виявить, аж доки не предложить королеві своєї резиґнації. Очікувано, що він цю резиґнацію предложить уже в п'ятницю, на що вказувала й та обставина, що того дня всі члени уряду мали доручення не віддалятися з Лондону, щоб мати змогу без проволоки віддати свої пости до розпорядження новому прем'єрові, як тільки він буде призначений. Як тільки королева Єлисавета дістане резиґнаційного листа від Мекміллена, вона негайно сконтактується телеграмою або через післанця листом з прем'єром та прохатиме його поради щодо його наступника. Тоді й буде призначений новий прем'єр, що має статися вже того ж самого дня. Лондонські газети, заповідаючи призначення нового прем'єра, називали між кандидатами на нього також Р. А. Батлера, дотеперішнього заступника прем'єра, що урядував під час недуги Мекміллена. Лорд Гюм має тепер 60 років та належить до найбільш впливових лідерів Консервативної партії, яку він мав би очолювати. Нові вибори до парляменту, в результаті яких буде призначений і новий уряд Британії, мають відбутися впродовж найближчих 12 місяців.

Британія запротестувала проти зупинювання її війська на шляху до Берліну

Лондон. — Британський міністер закордонних справ лорд Гюм викликав до себе совєтського шарже д'аффер А. І. Романова і передав йому протест проти шиканування альянтських військових конвоїв на шляху з Західньої Німеччини до Західнього Берліну та настоював, щоб таких „інцидентів", які трапились в останніх днях, більше не було. В минулому тижні большевики зупинили на 52 години американський військовий конвой на шляху і звільнили його аж після кількох різьких протестів, що їх передано у Вашинґтоні і Москві на руки совєтських представників. В минулу середу зупинено на 9 годин 9 британських транспортних авт і 28 англійських вояків на контрольному пункті Бабельсберґ під Берліном і звільнено їх знову таки аж після рішучих британських протестів — перед совєтським комендантом І. І. Якубовським та в совєтському міністерстві закордонних справ. Совєти вимагають від якогось часу, щоб усі західньо-альянтські вояки, які їдуть з Західньої Німеччини до Берліну — висідали і давали себе рахувати. У зв'язку з тими шиканами — британське командування приспішило поворот до Західнього Берліну куреня британського війська, що перебуває на вправах у Західній Німеччині. Британський уряд — коментують газети — взяв цю нову совєтську тактику поважніше, як її взяли у Вашинґтоні, бо він не виключає, що ці штучні можуть бути вступом до серіознішої нової авантури довкола справи Берліну.

Генеральна Асамблея ОН нараджується над справою членства Пейпінґу в ОН

Об'єднані Нації. — Від вівтірка цього тижня переводиться в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй дебати над внеском Альбанії, підтриманим Камбоджею, щоб до Об'єднаних Націй прийняти Комуністичний Китай та видалити відтіль Вільний Китай. Альбанський міністер закордонних справ Беґар Штилля твердив, що пора закінчити „несправедливу й абсурдну ситуацію", в якій „леґальний" уряд великого китайського народу не є репрезентований в Об'єднаних Націях, де — замість нього — засідає „фікція", що є „клікою Чіянґ Кайшека". Відповідав йому представник Вільного Китаю Лію Чієх, який доказував, що китайські комуністи є „гнобителями в краю і аґресорами назовні" та що їх влада спирається виключно на насильстві над народом. Тому він впевняв, що єдиним леґальним урядом Китаю є уряд з теперішнім осідком на Тайвані. Микола Федоренко виступав від СССР за прийняття комуністичного Китаю, але ні словом не покликався на Альбанію; його головним арґументом було те, що — за ствердженням самих американських керівних чинників — не можна буде перевести міжнародного роззброєння без участи в ньому Китаю. Адлей Стівенсон заявив вороже становище З'єдинених Держав до справи прийняття китайських комуністів та звернув увагу, що від минулого року дотепер нічого не сталось такого, що виправдувало б прийняття комуністичного Китаю.

В АМЕРИЦІ

● Сенатор републіканець з Арізони Беррі Голдвотер заявив, що він не обіцяв колишньому президентові Айзенгаверові публічно виявляти свою виборчу плятформу у виборах 1964-го року. Голдвотер каже, що він конферував із Айзенгавером і що обидва вони були згідні в тому, що кождий претендент на кандидата на президента повинен виявити свою плятформу, щоб виборці орієнтувалися, на кого мають голосувати.

● Федеральне бюро погоди передбачає, що в найближчих тижнях має бути температура вища від нормальної в північній частині ЗДА, а холодніше, як нормально, мало б бути тільки в західніх стейтах Каліфорнії, Арізоні, Неваді та Юта. На сході має бути менше опадів, як нормально, і в деяких містах, як Ню Йорку, вже закликають ощаджувати воду, бо довга посуха спричинила, що збірники води повні тільки на 30 відсотків, а деколи вони в цьому часі заповнені вщерть.

● Внаслідок припинення щоденника „Ню Йорк міррор" 1,600 працівників цієї газети втратили працю, і вони мусять шукати нового зайняття, бо тільки мала частина зможе дістати працю в шістьох інших щоденниках, які виходять в цьому місті.

У СВІТІ

● У Південному В'єтнамі тамошній головний командант американського війська генерал Пол Гаркінс чудом врятувався від нещасливого випадку: пілот його літака, приземлюючись під Сайґоном забув спустити колеса і літак вдарив об землю підвоззям. Генерал і другий старшина зауважили, що не спущені колеса і, відчинивши двері, вискочили в останній хвилині.

● У Конґо, в місті Люлюабурґу в провінції Касай стався бунт вояків, спричинений поголосками, що прем'єр Сиріль Адуля втік за кордон, а командант армії ген. Жозеф Мобуту скривається. Насправді — Сиріль Адуля перебуває в Ню Йорку на сесії Генеральної Асамблеї ОН, а Мобуту нікуди з столиці Леопольдвілю не виїздив. Бунт здавлено.

● Жидівсь Александер Гуденко, тепер 78-літній колишній в'язень кацету в Караґанді виступив на сторінках „Казахстанської Правди" проти тих совєтських письменників, які — представляючи в найчорніших барвах концентраційні табори за часів Сталіна — зводили й в'язнів у тих таборах до ролі бездушних автоматів. Гудзенко покликається, між іншим, на якогось українського композитора, що його не називає за іменем, який в 1951 році зорганізував був у тому таборі прегарний хор. Проте той хор перестав існувати, коли згаданого українського композитора покарано за те, що відмовився написати кантату в честь Сталіна.

● Комуно-польський уряд зажадав відкликання двох старшин американської амбасади у Варшаві: морського аташе Джеймса Бакстера і асистента військового аташе Едварда Стефаніка. Поляки твердять, що ці є таршини дістали від одного польського відвідувача амбасади секретні документи.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіти і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Виміна „шпигунів" і її аспекти

У п'ятницю 11 жовтня відбулася виміна пари шпигунів — совєтського службовця Об'єднаних Націй Івана Єгорова та його дружини Олександри, ув'язнених 2 липня ц. р. у зв'язку з розкриттям їхньої шпигунської активности на терені ЗДА, на двох американських громадян — священика-єзуїта В. Мартина Цішека і М. Вільяма Мекінена, ув'язнених совєтською владою під закидом шпигунства. Обидва звільнені американці прибули до ЗДА на радість їхніх родин, і їх звільнення із задоволенням прийняла американська публічна опінія. Дехто вважає це навіть за успіх американської дипломатії.

Проте, не зважаючи на всі, здавалося б, користі такої трансакції, справа подібного роду вимін із кремлівськими опричниками, яких не зобов'язують ніякі моральні чи правні принципи і які керуються в усьому тільки власним розбійницьким інтересом, має дуже сумнівні аспекти. Найперше, ця остання виміна відбулася на дуже нерівній площині. Звільнений Москвою американський католицький священик польського походження, народжений вже у ЗДА, Волтер Мартін Цішек був ув'язнений ще в 1940 році і засуджений без ніяких даних і доказів на 25 років, хоч вся його „шпигунська діяльність" обмежувалася проповідуванням слова Божого і моральною підтримкою його польських земляків під совєтською окупацією. Другий із звільнених, молодий американський науковець, стипендіят Фулбрайта, Марвін Мекінен був ув'язнений, як турист, у Києві в липні 1961 року і засуджений на підставі вимушених зізнань на вісім років тюрми. Щождо виміняних за них американським урядом подружжя Єгорових, то зловлені вони були у ЗДА на гарячому з доказовими матеріялами про їхню шпигунську діяльність, і як особи, що не користуються дипломатичною незайманістю, мали бути суджені найближчим часом.

Приклад такої виміни не перший в історії останнього часу. У травні 1962 року Совєти звільнили двох західньонімецьких громадян Адольфа Вернера і його дружину, що так само, як Мекінен, подорожували по СССР і так само були ув'язнені Совєтами під закидом шпигунства. Взаміну за Вернерів Москва добилася тоді звільнення свого шпигуна Валентина Прípольцева, що, розгортаючи широку шпигунську діяльність на терені Західньої Німеччини, виступав як член совєтської торговельної місії. Обидві ці виміни Цішека і Мекінена за Єгорових і Вернерів за Прípольцева доводять, що Совєти заарештовують різних ні в чому невинних чужоземців, особливо туристів, просто „про запас", щоб у такий спосіб виміняти потім їх на свою грубшу рибу в державах Заходу. Тому цілком слушно американська преса, у зв'язку з виміною Єгорових за Цішека і Мекінена звертала увагу, що такого роду виміна є не тільки неморальною, але й небезпечною, бо вона заохочує Москву до дальшого ув'язнювання невинних людей і фабрикування з них шпигунів, щоб мати відповідну „валюту" для виміни за своїх справжніх шпигунів.

Факт звільнення без вини засудженого священика Цішека по 23 роках перебування в совєтських тюрмах і концтаборах ставить перед очі світу ще один аспект совєтської злочинности і перфідії. Довгими роками Совєти заперечували факт його ув'язнення і перебування у в'язницях, не дозволяючи йому контактуватися хоч би й листовно з родиною в ЗДА. Цілими роками Хрущов твердить, що концтаборів в СССР вже немає і що вже всі в'язні сталінського часу повиходили на волю. Справа о. Цішека, як і Митрополита - Ісповідника Йосифа Сліпого, який також був звільнений по 17 роках ув'язнення, як і відомі факти, що в совєтських концтаборах караються ще й досі українські письменники та культурні діячі, доказує, що всі ці заяви Хрущова — це брехня, розрахована на затуманювання світу. Країною тюрем і концтаборів СССР залишається й далі.

ЗУАДК

ЗУАДК — скорочена з початкових літер назва Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, яку в практичному вжитку для легшої вимови змінено на „Зудак", містить у собі найбільш зворушливу історію відносно короткої, бо 20-літньої, але при цьому найбагатшої на трагічні, як і на славні події, доби. Початок і створення ЗУАДК були подиктовані найшляхетнішими людськими спонуками: допомогти рідному народові, чи його частині, в історичній недолі. Як тільки американські вояки українського роду зустрілися у звільнюваній ними від гітлеризму Західній Европі з українськими подвійними жертвами війни, бо втікачами від народовбивчого большевизму й жертвами такого ж народовбивчого гітлеризму, і як тільки прийшли перші вістки про тих найбільш нещасних з нещасних „переміщених осіб", Американська Україна створила ЗУАДК, свою власну харитативну централю для допомоги і рятунку українських жертв війни.

Зайвим було б переповідати історію, бо вона ще в живій пам'яті. А за 20 років свого існування ЗУАДК направду створив історію, що далеко переходить саму тільки його хоч і яку велику харитативну акцію. Сьогодні вже призабулися ті часи, коли цей наш ЗУАДК вже самою своєю українською назвою був не тільки на харитативному, але й на політичному міжнародному форумі справді „одним вояком у полі". Щоб могти успішно обороняти тих, для оборони яких він був створений, йому треба було оборонити українське ім'я від того страшного мрякобісся, що довкола нього намагалися створити віковічні вороги України. Додати до цього практичну правну, моральну й матеріяльну допомогу українським втікачам, а опісля велику епопею переселенчої акції, і матимемо зміст цих п'ятьох літер — ЗУАДК.

До речі буде на цьому місці пригадати, що Український Народний Союз, який поставив ЗУАДК'ові до розпорядження на його харитативні цілі перших 30,000 долярів і провідний діяч якого, д-р Володимир Ґалан, став справжнім „Містером ЗУАДК", дав свою частину вкладу в ту велику історію, яку створив ЗУАДК. Це саме можна сказати і про „Свободу", яка від самого початку існування ЗУАДК практично виконує ролю його пресового органу. Цю ролю підкреслює й факт, що головний редактор „Свободи" сл. п. д-р Лука Мишуга деякий час разом із д-ром Ґаланом формально очолював ЗУАДК.

Тепер, у нових обставинах, праця ЗУАДК уже не належить до тих, про які преса інформує кожного дня під великими заголовками. Однак, це ще не значить, що ЗУАДК втратив свою вартість. Цілком навпаки. Вважаємо, що ця наша харитативна установа належить до найбільших надбань Американської України, що вона має величезне поле праці і що вона ще далеко не сказала свого останнього слова, зокрема, коли мова про всілякі можливості в майбутньому.

Можна сподіватися, що це матимуть на увазі учасники нарад сьомих з черги, ювілейних з уваги на 20-річчя, Загальних Зборів ЗУАДК, які відбудуться в цю суботу, 19-го жовтня в „місті Братньої Любови" — Філядельфії.

Д-р Василь Ленцик

СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАТУ

Кожного українця, без огляду на те, чи є він католик чи православний, мусіла до глибини душі зворушити подана пресовими агенціями вістка про слово, з яким наш Митрополит - Ісповідник Йосиф Сліпий, 11-го жовтня звернувся до 2,300 отців-учасників Вселенського Собору.

Митрополита Йосифа Сліпого привітали на Соборі так, як рідко бувало в історії Соборів. І це зрозуміло. Духові провідники 500 мільйонів католиків, вітаючи рясними оплесками нашого Митрополита, були свідомі, кого вони бачать перед собою: що це є той „Великий Відсутній" на першій Сесії Собору, який є тепер між ними; що це той, хто по-геройськи боронив Христову Правду і з тої боротьби вийшов переможцем. Отці Собору, як і всі люди доброї волі, свідомі того, що це Божа сила привела Митрополита Йосифа до Риму, щоб виконав він тут особливу місію. І за цю ласку наш Митрополит покірно склав подяку Господеві перед усім світом.

Вже з короткого повідомлення в пресі знаємо, що Митрополит Йосиф Сліпий поставив на першому місці перед Отцями Собору справу оборони Божої Правди, за яку він терпів 18 років. Він заявив виразно, що сподівається, що Собор зробить великий вклад у справу боротьби проти атеїзму і у великій мірі спричиниться ме справі об'єднання християнських Церков. Митрополит висловив також свою думку відносно управи Церквою, заступаючи погляд, що Уряд Намісника Христового походить від Христа, а не від єпископів.

У своєму надхненному слові, Митрополит - Ісповідник порушив ще одну історичної ваги справу, а саме — звернувся до Собору з проханням піднести його Церкву до гідности Патріярхії, тобто створити Український Патріярхат. Для нас, українців, це справа, на здійснення якої чекав сотки літ наш нарід!

Стародавній Київ, колиска християнства на Сході Европи, мав на те всі права. Звідти поширилось проміння Христової науки на ввесь східньо - слов'янський світ. Київ на Сході Европи був головним оборонцем християнства проти його ворогів. Повна трагічними моментами історія нашого народу пов'язана із невпинним змаганням за Божу Правду. Тож чи не заслуговує цей нарід на признання за оборону тих ідеалів, що дорогі кожному християнському серцю?

Ми свято віримо, що час справедливости прийшов і що таке признання наш нарід і наша Церква дістануть. І в той день, коли це станеться, сповняться задушевні мрії наших великих митрополитів Петра Могили і Йосифа Веніямина Рутського, які у створенні Українського Патріярхату вбачали конечний засіб для об'єднання нашого народу. Ця ідея присвічувала у всій діяльності великому апостолові церковного об'єднання, Слузі Божому Митрополитові Андреєві Шептицькому. А тепер на наших очах Муж Божого Провидіння, Митрополит - Ісповідник підносить це питання перед Вселенською Церквою!

Ми віримо, що Вселенська Церква і її голова Папа Павло VI оцінять ту вірність Христові, що її наша Церква мучеництвом своїх владик, священства та вірних засвідчила і засвідчує в обличчі жорстокого переслідування. Голос Митрополита - Ісповідника — це голос всього нашого християнського народу, бо всі українці, розкинені по всіх континентах світу, а ще більше може ті, що терпіли й терплять на рідних землях, приєднують до нього свої голоси. І ми не сумніваємось, що Вселенський Собор під проводом Святішого Отця вирішить це наше прохання в дусі справедливости і любови до того народу і його Церкви, що незмірними терпіннями і великим духовним подвигом підтвердили свою вірність Апостольській Столиці і вічній Божій Правді.

Піднесенням нашої Церкви до гідности Патріярхату Апостольська Столиця вчинить велике діло. Без перебільшення ствердимо, коли повторимо нашу думку, що до прохання Митрополита - Ісповідника, з яким звернувся він до Вселенського Собору, приєднується ввесь український нарід.

ПОДИХ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ

У житті кожної людини бувають радісні, але також і тривожні хвилини, — розпочала Маруся Бек свою розповідь із поїздки по Україні. Про таку подорож мріяла десятки років відома радна міста Дітройту, громадська діячка, опікунка й меценатка української культурної творчости.

— Тривожні хвилини сколихують кожним, хто переступає залізну заслону, — вела вона далі свою розповідь. — А три тижні мого побуту в Україні, в літі цього року, я глибоко пережила!

Це відчувалося в тембрі голосу прелеґентки, в безпосередности її слів, звернених до численної публіки. Мова Марусі Бек добірна, часом з поетичною вишуканістю.

— Не вітали мене в Україні делеґації, не підходили діти з квітами, не стелено мені дорогих килимів, не вожено мене лімузинами, не влаштовувано пишних бенкетів із промовами, — навпаки, ставлено часто перешкоди, кидано під ноги колоди, з чого витворювались гнів і обурення.

Гнів і обурення поставали в душі Марусі Бек з непошанівку до української мови в Україні, з уваги на бюрократичну систему, що в найдрібніших справах наказує „поспитати Москву".

В Києві туристів завезено до окремого будинку. Там на списуванні формальностей минуло кілька годин, а при перечислюванні грошей у нашої туристки виявилася „помилка" чи підступ.

Наша гостя належала до т. зв. „поодиноких" туристів, але їй приділено свою „Ніну" з „Інтуристу", що не залишала її увесь час.

В першу суботу „американська лейді" (так називали Марусю Бек) оглянула Хрещатик і Володимирську гору з розкішним видом на широкий, могутній Дніпро.

— Серце стискалось, коли дивилася я на чудову панораму України!

Маруся Бек відвідала Київ, Канів, Одесу над Чорним морем, Харків, Полтаву, Львів і ще раз Київ. В декотрих місцях затримувалась на кілька днів, а в декотрих на кілька годин.

Нашу туристку цікавили, поза оглядинами міст, справи опіки над жінкою, матір'ю і дитиною, суспільна опіка, ґуртожитки й школи, літні оселі і відпочинкові заклади, заробітки робітників і селян. Все це — проблеми, що їх старанно від Марусі Бек закривали.

З багатьох епізодів помітніші такі: В Каневі на могилі Тараса Шевченка просився хлопчина: „Тіточко, тіточко, сфотографуйте і мене!" Там же взяла вона грудочку землі, щоб змішати її з землею Вашинґтона. В Одесі, в парку, зустріч з дітьми, що мріють бути моряками. В Києві на пристані розмова з жінками, що виконують тяжку чоловічу працю.

Щойно у Львові чути було українську мову від деяких прохожих, але всюди по урядах, бюрах, музеях, школах, університетах, театрах, готелях і на вулицях у „вільній Україні" розмови ведуться по-московськи.

Храм св. Юра у Львові не вміщував вірних під час недільної відправи, і нашій туристці прийшлося молитися на майдані з „супутницею".

Св. Софія в Києві була замкнена в зв'язку з „ремонтом".

У Львові „наздогнав" Марусю Бек представник київського т-ва „Культурних зв'язків з закордоном", і там мала вона побачення з деякими мистцями і письменниками: Петром Козланюком, Ириною Вільде, Ростиславом Братунем і ін.

В другій частині цікавого вечора прелеґентка речево відповідала на численні запити.

Доповідь Марусі Бек була неначе свіжий подих землі української, ніби калейдоскоп сумної дійсности. Але вона твердо вірить в українську людину і її остаточну перемогу.

Вдячна авдиторія не раз нагороджувала прелеґентку рясними оплесками.

Вечором проводила голова 22-го Відділу Союзу Українок Америки Марія Яримович.

(ПаК)

ЩО БАЧИЛИ АМЕРИКАНСЬКІ СТУДЕНТИ В ПІДСОВЄТСЬКИХ КРАЇНАХ

Мюнхен. — Півдесятка студентів різних американських університетів мали нагоду побувати в поодиноких країнах під комуністичною диктатурою. Свою подорож вони відбули в автомобілі. Побували в Росії, в Україні, в Польщі й Чехо - Словаччині. Здавалося б, що подорож автом мала б дати їм більшу можливість бачити й чути, що діється в підсовєтських країнах. Але в системі диктатури це передбачено. Щоб мати гостей з Америки під контролею, до них приставлено супровідників і визначено їм певний маршрут. Їм дозволяли відвідувати великі міста, але в села не пускали. Ночували вони в дорозі у спеціяльних таборах, де теж були під наглядом комуністичних службовців.

Однак, у великих містах американці могли вільно рухатись і мали можливість розмовляти з громадянами, зокрема з студентами та з людьми інтелектуальної праці. Доступу до „простолюддя" — до робітників і селян — вони не мали. У розмовах з совєтськими громадянами американці відчували прихильність до себе: адже ж у Москві в той час ішли переговори про припинення атомових вибухів. Людність СССР, після жахів другої світової війни, боїться нової війни, яка в своїй „атомовій" формі була б незмірно згубнішою.

Американські студенти уявляли собі, що їдуть в СССР — країну високої індустріялізації. Але вони були розчаровані, бо всюди бачили відсталість, порівняно з ЗДА та іншими промисловими державами. Особливо вражала їх убогість убрання людности: одежа, взуття низької якости, часто лата на латі. До американських студентів зверталися люди просто на вулиці — в Москві, в Харкові й Києві, — чи не можуть вони продати свої костюми, черевики, сорочки, і пропонували високі ціни. Також харчування, за яке американці платили добрі гроші, було вбоге, часто це були консерви.

Автомобільні шляхи в жалюгідному стані, а постачання бензини організоване недостатньо. Бензинові стації на великих шляхах стоять далеко одна від одної, і американські мандрівники з великими труднощами могли роздобути бензину бажаної їм якости.

Всупереч совєтській пропаґанді у вільному світі про великий поступ механізації в СССР, американські студенти, минаючи придорожні села, бачили, що хлібороби косили пшеницю на колективізованих нивах і всякі інші роботи виконували ручним способом. Помітили вони також погану якість нових будинків і недостачу приміщень для людей у містах.

В розмовах з совєтськими студентами та іншими громадянами американці відчули неґативне відношення до комуністичного режиму. Серед інтелігентів є глибоке бажання свободи — політичної, свободи в науці, в мистецтві, бажання побачити на власні очі життя в чужих країнах, прагнення позбутися опіки диктаторської партії.

Один із американських студентів заприязнився у Москві з молодим мистцем, який не хоче бути виконавцем партійних директив. Він казав, що хотів би покинути рідний край, щоб творити вільно й незалежно від наказів партійних вождів.

У партійну пропаґанду не вірять навіть члени компартії. В одному місті в Україні, де американцям показували досягнення комуністичної техніки, один із них сказав, що, на його думку, при такому темпі розвитку техніки СССР не дожене Америки і за двадцять років. До цього совєтський спеціяліст додав, що може треба буде й сто років...

В Україні американські студенти помітили, що люди, до яких вони зверталися російською мовою, відповідали по-українськи і переходили на російську мову, коли американці заявляли, що української мови не розуміють. Ще виразніше відчули вони нехіть до російської мови в Польщі та в Чехо - Словаччині. Наприклад, у Варшаві, коли вони зверталися до перехожих російською мовою, то їм відповідали мовою англійською, хоч і дуже ламаною.

П .А.

З НАШИХ БУДНІВ

НА ЮВІЛЕЙ ЗУАДК

Кожний з нас, хто лише ступив ногою на цю землю Абрагама Лінкольна, мав зразу якийсь клопіт, мороку... Той з язиком, а той без язика, той з мешканням, а той без мешкання, той з роботою, а той без роботи.

Пригадую собі, що народний мудрець, Гриць Зозуля з Дітройту, мав у перших днях поселення велику біду з „зіпером", що йому „фурт затинався" (як сам писав). Аж мусів просити жону, місис Парацю, щоб зробила радикальну операцію — відпорола „зіпера", а пришила старокрайові ґудзики, там, де годиться... З того гасу ситуація в Гриця прояснилась — дістав посаду в пана Форда, де й писав „великим пером", аж поки не попав на телевізію.

Інший тробель мав д-р Юліян Мовган, найвизнаґніший репортер між українськими лікарями в екзилі. Фактигно, д-р Мовган мав аж два троблі: 1) не міг ніяк надибати гриба в американських лісах, і 2) не міг знайти в цілій Америці порядного ресторану, де можна б культурно попоїсти. Завжди гомусь попадав до таких харґівень, де подавали „гат-доґи", які сильно йому набридли. Свої жалі - пегалі на цю тему пан доктор довго виливав у формі власних кореспонденцій у лондонській „Українській Думці". А коли я відважився відповісти йому на шпальтах „Свободи", що на фармі в моєї тітки коло Саратоґи я особисто назбирав решето грибів, то пан доктор страшно тоді образився на мене, майже загнівався:

З того гасу протекло гимало років і багато горнила з наших „пеліканів"... Не знаю, ги доктор Мовган знайов, нарешті, гриби в Америці, проте до якогось кращого ресторану мусів, безумовно, попасти: коли я стрінув його навесні цього року в Клівленді, він виглядав, нівроку, мов тоґеґний, ширший, як довший! Так-то зруйнувала його та сама Америка, на яку пан доктор так запопадливо нарікає.

Щодо мене самого, то щиро треба признатись, що в мене не було жадних клопотів, коли я вперше ступив ногою на цю вільну землю, бо мене просто з корабля відшупасували на блаженної пам'яті „Острів Сліз", де я знайшов і прохаргунок, і дах над головою, і всебігну лікарську опіку — все коштом федерального уряду. Адміністрація острова була до мене така винятково уважлива, що спитала, ги я не бажаю собі користати з кошерної кухні, за що я не менше уважливо подякував, залишаюгись при „гат-доґах" з фасолею (що їх так не злюбив пан доктор Мовган).

Так що в перших днях поселення я дійсно не мав жадної журби на голові, за те журились - турбувались дядько і тітка, як мене з того острова витягнути. Якщо ж говорити про клопоти ги мороку, то я маю її аж тепер, якраз у славне 20-ріггя нашого ЗУАДК, що вивів нас із діпівської неволі та ущасливив нами цей континент. Оце випадало б сьогодні бути у Філядельфії на ювілейному бенкеті, стиснути в подяці батьківську руку пану докторові Ґаланові, а тут у нас 15-ий, теж ювілейний, Літературно - Мистецький Ярмарок, в якому треба прийняти угасть, так сказати, з уряду... Хіба таки прийдеться ярмаркувати в Ню Йорку, а до Філядельфії вислати повновласть кумові О. Тарнавському, щоб мене гідно заступив, як будуть співати нашому Зудакові — „Многая літа".

Ікер

пл. сен. кер. М. Світуха

НА СВІТОВОМУ ДЖЕМБОРІ

Звідомлення з участи делеґації Українського Пласту в XI Світовому Скавтському Джемборі в Маранотї, Греція, від 1 до 11 серпня 1963 р.

(2)

Зв'язок був наладнаний системою гучномовців, розташованих по цілому терені, та сіткою телефонів, які сполучали всі підтабори та адміністраційні приміщення. Служба порядку і безпеки була в руках окремого підтабору старших пластунів, а крім того був до диспозиції поліційний відділ. Справу харчування наладнано доволі справно. Поодинокі відділи отримували щодня сухі харчі, які приготовляли у власних кухнях. Відчувався лише брак питної води, яку треба було довозити, бо місцева вода до пиття не надавалася.

Організаційна підготова Джемборі спочивала в руках Організаційного Комітету під проводом ген.-ляйт. П. Калоґеропоулоса. Технічну працю, зв'язану з підготовою терену, виконали відділи грецької армії. Провід самого Джемборі складався з команданта (Ран Д. Алексатос), його заступників і асистентів, якими були члени Світового Скавтського Комітету, та організаційного комішенера (д-р Нестор Константуліс) з його адміністраційним штабом і дорадниками. Кожний підтабір очолював командант зі своїм адміністраційним штабом.

Пластовий табір

Прибувши на терен Джемборі, пластова делеґація розтаборилася на призначеному для неї місці в підтаборі „Плятея", в сусідстві з таборами делеґацій Японії, Німеччини, Греції, Франції, Ліхтенштайну. Білі нові шатра надавали таборові естетичного вигляду. Входова брама, зроблена з бамбусових патиків, була прикрашена пластовою відзнакою і написом „Україна", а побіч неї на високій щоглі повівав український прапор. В окремому великому шатрі на зроблених з бамбусу столах була розташована виставка, яка складалася з експонатів різьби, вишивок, пластових видань, знімок з історії Пласту та чужомовних видань про Україну.

В цьому таборі перебувало 33 члени пластової делеґації. Пл. сен. М. Світуха та пл. сен. Володимир Помірко були приміщені в окремому підтаборі „Олімпі", побудованому й зарезервованому для членів Організаційного Комітету Джемборі, команди Джемборі та головних делеґатів скавтських асоціяцій усіх країн. В цьому підтаборі мав своє окреме шатро також коронний принц Греції Константин, начальний скавт грецької асоціяції.

Делеґація Українського Пласту мала широкий вибір інформативної літератури в чужих мовах про Україну і окремі приготовлені на Джемборі видання. До них належить англо-франкомовна ілюстрована книжечка про Україну і Пласт, видана Головним Референтом Скавтських Зв'язків ГПБулави, кольорова картка з привітом від українських пластунів в п'ятьох мовах, видана Комісією Джемборі, джемборівська пластова марка, видана Пластовим Філателістичним Бюром, брошура про Україну і Пласт в грецькій мові та цілий ряд давніших пластових видань. Всі ці публікації масово поширювано між учасниками Джемборі та між грецьким населенням, яке відвідувало наш табір.

Крім того делеґація розпоряджала певною кількістю різних пластових відзнак, дрібних вишивок, приготованих пластунками, та іншими дрібними речами, які служили для втримання давньої джемборівської традиції обміну пам'ятками. Такі дрібні речі виконують доволі важливу ролю для учасників юнацького віку, які таким способом здобувають собі багатьох знайомих і приятелів серед молоді різних країн світу.

Треба ствердити, що пластова делеґація в цілому представлялася добре, помимо факту, що складалася з пластунів з різних країн. Пластова постава учасників, внутрішня дисципліна, ініціятива, а зокрема повне зрозуміння своєї ролі і своїх завдань дозволили делеґації, як цілості, вив'язатися з положених на неї завдань. З приємністю треба ствердити, що навіть наймолодші юнаки, які народилися й виросли поза межами Батьківщини, з ідеалізмом і часто особистою посвятою ставилися до кожного завдання і на кожному кроці підкреслювали, що вони — репрезентанти України. Дуже позитивним явищем було те, що наші пластуни могли розмовляти плинно кількома мовами, що було рідкістю в багатьох інших делеґаціях.

З першого ж дня українські пластуни почали широку акцію нав'язування зв'язків з учасниками Джемборі, провідниками поодиноких делеґацій та членами керівних органів світового скавтського руху. Пресова референтура нав'язала відразу контакт з редакцією джемборівського часопису „Маратон Куріср", який виходив щоденно в англійській, французькій і грецькій мовах. В кількох числах цей часопис подавав інформації про пластову делеґацію і її виступи. Крім того пресова референтура подбала, щоб українська преса в цілому світі отримувала часті і широкі інформації про участь Пласту в світовому Джемборі. Її заходами також вислано комунікати до грецької преси в Атенах, а одного дня передавано гучномовцями по цілому терені Джемборі українську музику з грамофонних платівок. Ці здобутки треба, зокрема, завдячувати пл. сен. Т. Данилову з Кипру, пресовому референтові команди пластового табору.

Виступаючи в програмі зайнять Джемборі, українські пластуни ввійшли в безпосередній контакт і своєрідну конкуренцію з тисячами інших учасників. Коли в загальних грах, змаганнях і спортових конкуренціях осяги були добрі, то найбільше успіху здобули пластуни своїми виступами як танкова група в народних одягах на т. зв. „Таленторамі". Танки „Запорожець" і „Аркан" були сприйняті з захопленням і потім кількакратно повторювані на ватрі підтабору „Плятея" та в пластовому таборі.

Пластова делеґація гостила в своєму таборі на спеціяльному прийнятті кількадесят провідників різних асоціяцій світу, зокрема представників цілого ряду азійських і африканських країн. На прийнятті був також Начальний Скавт Ліхтенштайну принц Еммануель, довголітній і щирий приятель Українського Пласту. Як доказ вдячности і скавтського братерства, українські пластуни вручили йому на пам'ятку різьблений гуцульський топірець.

ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НАШОЇ ДІТВОРИ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ"! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ФОНД!

Д-р Богдан Олесницький

Шляхом громадського обов'язку

(10 років праці українських лікарів у Ню Йорку)

В найближчу суботу і неділю українські лікарі знову з'їдуться на традиційну осінню зустріч на завжди гостинній Союзівці, і побіч звичайної розвагової та спортової програми відзначать вони у святковий спосіб десятиріччя існування та праці Нюйоркського Метрополітального Відділу Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, який і є вдалим ініціятором та господарем усіх отих щорічних „лікарських празників" серед чудової природи кетскільської верховини.

Метрополітальний Відділ УЛТПА почав своє існування і свою діяльність у 1953 р., — коли Українське Лікарське Т-во, яке ще у 1950 р. постало на терені Ню Йорку, поширило свою організаційну діяльність на весь терен ЗДА і Канади і перетворилося в об'єднання окремих відділів УЛТПА, що стали діяти в осередках більшого скупчення українських лікарів, а працею яких стала керувати та її координувати Головна Управа УЛТПА з осідком у Ню Йорку. Місцеві лікарські справи, всю організаційну і товариську діяльність численних українських лікарів метрополітальної округи Ню Йорку та Ню Джерзі, прийняв на себе Нюйоркський Відділ УЛТПА, який з уваги на численність свого членства та жертвенність — став одним із передових та найактивніших відділів КЛТПА.

Відділ цей має 108 членів, лікарів та лікарів дентистів, які у великій більшості приватно практикують у густо заселеному терені Ню Йорку та Ню Джерзі, а з яких чимало загально відомі української громаді з широкої лікарської практики, загально громадської активности та жертвенности ,на національно-церковні цілі.

Управа Відділу приміщується разом з Головною Управою УЛТПА в Українському Інституті Америки при 79 вул. в Ню Йорку і там відбуваються сходини та різного роду наукові та товариські імпрези для членів Відділу. З уваги на те, що багато лікарів живе в Ню Джерзі, деякі товариські зустрічі та наукові доповіді відбуваються інколи в приміщенні укр. греко-кат. школи в Нюарку.

Першим головою Нюйоркського Відділу був д-р Волтер Петришин, після нього головами були д-р О. Сушків, д-р Б. Олесницький (2 роки), д-р А. Тершаковець, д-р Ю. Кушнір, д-р М. Зарицький (2 роки) і д-р Б. Шебунчак, який вже другий рік очолює Управу Відділу та буде офіційним господарем цьогорічної осінньої зустрічі на Союзівці.

Праця Відділу Метрополії Ню Йорк була і є подібна до праці Відділів УЛТПА в інших осередках, і в першій фазі проявлялась енергійними зусиллями, щоб об'єднати всіх українських лікарів в Ню Йорку. — Цей організаційний період тривав довго, і можна сказати, що тільки тепер він зближається до стадії завершення. Очевидно, що не вдалося на 100 відсотків об'єднати всіх лікарів, бо приналежність до УЛТПА є наскрізь добровільна, нікім непримушена і випливає з ідейних сполук та почуття національного обов'язку. І коли Відділ Метрополії Ню Йорк має під сучасну пору 108 активних членів, а 29 все ще тільки потенціяльних, то не можна сказати, щоб з українськими лікарями було гірше ніж на інших секторах нашого суспільного життя.

Управи Відділів Ню Йорк вживали різних засобів для піддержання і пожвавлення життя наших лікарів і для створення в організації приємної товариської атмосфери, спертої на взаємній пошані, довірю та вирозумінні, а також для вироблення між членами товариства активної громадської настанови, прихильного зрозуміння національних справ і жертвенности для національних потреб.

Протягом десяти років кожного місяця відбувалися товариські сходини членів товариства, звичайно з науковим рефератом і дискусією після нього. Мимо труднощів із медичним назовництвом майже всі наукові доповіді були українською мовою. Коли у 1958 р. при Відділі створилась Секція Дружин Лікарів, яку від початку очолює ініціятивна п. О. Терлецька, наукові лікарські сходини часто закінчувалися товариською зустрічею з родинами при буфеті, приготованім панями.

Секція Дружин Лікарів була і є допоміжна при влаштовуванні репрезентаційних карнавалових балів, прихід з яких призначається на добродійні цілі. Останній баль влаштований на спілку з українськими інженерами в готелі Волдорф Асторія був під престижевим і матеріяльним оглядом настільки вдачним, що і в надходячому карнавалі лікарі та інженери в Ню Йорку рішили спільно влаштувати свою карнавалову імпрезу. Секція Дружин Лікарів — на свою руку влаштовує різні товариські імпрези, як спільні ялинки, покази мод і т. п., які мають на меті не тільки пожвавити товариське життя по вуха запрацьованих лікарів, але також придбати засоби на добродійно - харитативну акцію, що її ведуть вони тут, і між залишенцями в Европі. З тією ж метою кількакратно переведено між лікарями збірку фармацевтичних пробок, що їх відтак у більшій скількості переслано Санітарно - харитативній Службі, якою у Мюнхені керує д-ра Я. Гинилевич.

Ню Йорк від багатьох років щороку влаштовує осінню Зустріч Лікарів на Союзівці, яка втішається щораз більшим успіхом та популярністю і притягає туди колеґ здалеку.

У 1958 р. Відділ Метрополії Ню Йорк спільно з Математично Природописно Лікарською Секцією НТШ влаштував святочну конференцію для вшанування пам'яті проф. Маріяна Панчишина. В листопаді ц. р. з ініціятиви Відділу знову відбудеться спільний з НТШ вечір для відзначення 20-их роковин смерти цього великого лікаря-громадянина.

В грудні 1962 р. Відділ Метрополії Ню Йорк влаштував незвичайно вдатний громадський бенкет для вшанування 60-ліття основника УЛТПА і відомого лікаря - громадянина д-ра Романа Осінчука.

Згідно з напрямними Головної Управи УЛТПА Нюйоркський Відділ є членом УККА і старається мати свого представника на всіх важніших національно - громадських імпрезах, засвідчуючи тим причасність організації українських лікарів до життя організованої української спільноти. Управа Відділу заохочує своїх членів в міру їх спроможности індивідуально брати активну участь в діяльності українських установ і щедро жертвуваяти на їх цілі.

Управа Відділу Метрополії Ню Йорк, мабуть з уваги на безпосередній контакт та персональні зв'язки з Головною Управою УЛТПА, завжди мала і має багато зрозуміння для її праці та її важливих завдань і є одним з тих відділів, що найкраще вив'язуються із статутових зобов'язань у відношенні до Централі. Відомо, що члени Відділу зложили на Видавничий Фонд „Лікарського Альманаха" коло $ 2.000.

„Співпраця з Головною Управою полягає також на особливому завданні, що його має Відділ Метрополії Ню Йорк, який щодругий рік підготовляє З'їзд делеґатів УЛТПА, що згідно зі статутом відбувається в Ню Йорку. Останній З'їзд Делеґатів відбувся в червні ц. р. на Союзівці і Відділ Метрополії був його господарем.

Не маючи змоги представити вповні багатогранну діяльність українських лікарів Метрополітальної округи, хочемо відмітити, що чи не найбільше знаменним є сам факт, що така організація існує, що об'єднує вона розмірно велике число українських лікарів, які хотять до неї належати і в ній працювати, і що організація ця згідно з інтенціями її засновників вміла витворити в українських лікарів на еміґрації таку активну національну та громадську поставу, що, мимо приманливої атракційности засібного американського середовища, українських лікарів все таки тягне до своїх, до української громади, і що вони насправді стають щораз щедріші в своїх жертвах для національних установ.

Коли автор цих рядків мав нагоду в рамках Метрополітального Відділу Ню Йорк в лютні ц. р. разом з другими лікарями перевести „на швидку руку" збірку на дар для Митрополита И. Сліпого, і коли збірка ця переведена дослівно телефонічним шляхом між лікарями Ню Йорку і Ню Джерзі принесла протягом 2—3 днів майже 5 тисяч долярів, то враження з тієї успішної акції було в нас радісне і зворушливе. Управа Відділу Метрополії Ню Йорк не тільки здобула гроші для многострадального Князя нашої Церкви, який чудом прибув до Риму з довголітнього заслання, але всі ми були свідками збірної і швидкої жертви, яку більшість лікарів нашої округи склала не лише радо, але й зі щирим патріотичним ентузіязмом. Лікарі Метрополії Ню Йорк і їх професійна організація блискуче здали іспит своєї громадської зрілости.

І тоді більше ніж колинебудь стало для нас ясним, що жертвенна праця основників і провідників українського лікарського руху на теренах нового поселення не пішла намарно, що створено умовини, в яких розпорошені українські лікарі віднайшли самих себе і найшли місце у великій українській громаді.

Помер проф. Віктор В. Чеботарович

7-го жовтня несподівано від серцевої атаки помер сл. п. проф. Віктор Вікентієвич Чеботарович у віці 57 літ. Віктор Чеботарович був довший час професором середніх шкіл на Білорусі під окупацією Польщі і віддався був з запалом як математик педагогічній праці.

Будучи чесним патріотом та борцем за волю свого народу, він постійно брав участь в національному проводі Білоруського Народу у визвольній боротьбі його проти фашистських окупантів Німеччини і червоної Москви. Маючи військовий досвід, з доручення Уряду Вільної і Незалежної Білорусі, він керував вишколенням вояків і був комендантом військової школи в Мінську. Покійник не залишив своєї національно патріотичної праці і на еміґрації і весь час брав активну участь у всіх національно-культурних й політичних організаціях білоруського народу, у його боротьбі за волю і незалежність батьківщини. З цією ідеєю, і співпрацею з братнім і сусіднім народом України, він і залишив наш світ. Нехай же буде його душі вічний покій і добра вічна пам'ять Йому.

Проф. д-р Ю. Шумовський

ВІДКРИТТЯ VII-ОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ВИСТАВКИ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ ВІДБУДЕТЬСЯ В НЕДІЛЮ

Ню Йорк. — В неділю 20-го жовтня ц. р. о год. 1-ій по пол. відбудеться тут в залі ч. 31 Українського Народного Дому при 142 — Друга Евню відкриття VII-ої Мистецької виставки жіночої творчости, що її влаштовує 64-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку. У виставці бере участь двадцять і сім жінок-мистців. Виставка триватиме від 20-го жовтня до 3-го листопада і її можнна оглядати в суботи і в неділі від години 12-ої в полудне до 9-ої веч., і в будні дні від год. 7-ої до 9-ої веч.

REAL ESTATE

АКРИ ВИСОКО СУХО $749 за акр

Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.

Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонг Айленді вказує відразу купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали 5 років тому, за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто був би тоді в це повірив? Хай Ваші гроші ростуть в розвиваючімся Лонг Айленді. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!

$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО

Land Offices, 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, 1 миля на схід від Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike, (Route 25), Selden. Спішіть, бюро відкрите кожного дня, включаючи неділі. Понад 50 років в земельному бизнесі.

K. H. LEEDS, LAKE RONKONKOMA, L. I.

РІЗНЕ

ПЕЧАТКИ

в різних мовах, друкованими і писаними черенками з ЕМБЛЕМАМИ — виробляє —

Roman IWANYCKYJ, 2883 Wilkinson Ave., BRONX 61, N.Y. Tel.: TA 3-8407

Печатки на три лінії в двох інчах з пересилкою 2 дол.

ВІЗИТОВІ КАРТКИ

1.000 карток дол. 4.50 разом з пересилкою.

Висилайте ПАКУНКИ-ДАРУНКИ на СВЯТА через:

Package Express & Travel Agency, Inc.

46 Whitehead Ave. - SO. RIVER, N. J. - Tel.: CLifford 7-6320

Наша добре відома компанія висилає ПАКУНКИ на УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ й інших республік СССР, з оплаченим тут митом.

Ці ПАКУНКИ висилається прямо з пошти в So. River. Всі пакунки ЗАБЕЗПЕЧЕНІ, а достава ГАРАНТОВАНА. Висилаючий одержить посвідку з почти, як також повідомлення скорої достави.

В цьому відділі має великий ВИБІР різних матеріялів й інших товарів, досконалої якости, по умірковавих цінах.

Пакунки приймається в СУБОТУ і НЕДІЛЮ — в год. 9:00 ранку — 4:00 по пол. Для наших гостей ЧЕМНА та ВВІЧЛИВА обслуга.

Висилаючи пачки в Україну:

Належить: Запізнатися з каталогом на 1963-64 рік,

Найбільшої Висилкової Фірми

„ТАЗАБ"

• Вовняні матеріяли англійського виробу. • Матеріяли на пірники і бая (дуже груба подвійна фланеля) німецького виробу. • Накривала на ліжка (капи) і светери італійського виробу. • Матеріяли найлонові з ЗДА. • Матеріяли шовкові з Франції. • Хустки і матеріяли з кашмірської вовни (так зв. шаляни) зі Швайцарії. Повищі товари приходять виключно до нас безпосередньо з фабрик.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХАРЧОВИХ ПАЧОК до 44 фт. ВАГИ ВКЛЮЧНО

На жадання пішлемо Вам український каталог матеріялових і харчових пачок.

TAZAB of LONDON

100 East 10th Street — NEW YORK 3, N. Y.

Tel.: ALgonquin 4-4161

Хто хоче зізнати, якими шляхами прямує українська визвольна думка, той повинен уважно прочитати блискучий твір талановитого українського письменника і публіциста д-ра ЮРІЯ ЛИПИ

ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ

Автор цієї книжки в 1944 році згинув геройською смертю в рядах УПА у боротьбі з московсько-большевицькими окупантами.

Замовляйте: Ціна $1.50

SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 19-го ЖОВТНЯ 1963 р.:

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Запорізька Січ", 117 Відд. в год. 7-ій веч. в приміщенні Укр. Катол. Ветеранів, при 33 Іст 7-ма вул. Вплачування вкладок від год. 6 веч. — Р. Іваницький, секр.

ПРАЦЯ — HELP WANTED MALE

МУЖЧИНА, ПРАЦЯ в КУХНІ

Миття посуди. 11 р. до 3 п пол. Постійна праця в клюбі-ланчонеті, харчі й уніформи, добрі користі, мусить говорити і розуміти по анг. Голос. особисто або телефонічно:

Miss SCHOLTEN — WH 4-7500
AMERICAN SUGAR CO.
120 Wall St. (on South St.)
New York City
An Equal Opportunity Employer

ПРАЦЯ — MALE & FEMALE

МУЖЧИНИ і ЖІНКИ

До чищення бюр, на "part time". Мусять бути горожани.

Голоситись:
15 MOORE STREET
кімната 307
бл. S. Ferry — New York City

ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Різнородна праця, всі юнійні користі, вкл. платні свята, "blue cross", пенсія, вакації, хворобове. Постійна праця + овертайм.

Alpha Industrial Service
1600 W. ELIZABETH AVE.
Linden, N.J. — Тел.: WA 5-2200

Іван ВУЙНІВ

Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА виконує на замовлення НОВІ ФУТРА перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.

Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE Відбір і доставa на місце.

J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

РОЗШУКИ

Пошукую Василя КУБРАКА, заарештованого ґестапом в 1942 р. в м. Дніпропетровську, після чого по ньому слід пропав. Також пошукую Степана МАСЕНКА для якого маю листа від родини. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати на адресу:

PASHKOWSKA
103 DUNCAN AVENUE
Jersey City, N. J.

Просимо укр. закордонні часописи передрукувати це повідомлення.

КНИЖКИ

КНИГОСПІЛКА

І. ШКЛЯНКА — НОВА ПОЧАТКОВА ЧИТАНКА (БУКВАР)

Ціна $1.75.

Найкращий підручник для дітей тут роджених. В кінці читанки є українсько-англійський словник на всі слова, що зустрічаються в тексті. Школам та книгарням знижка.

Замовлення надсилати на адресу:

Knyho-Spilka Publishing Co.
318 East 9th Street
New York 3, N.Y.

THEATER — MOVIES

ТРЕТІЙ ТИЖДЕНЬ

Випуск Артkino!

Зворушливі і незабутні мистецькі картини безсмертного роману ЛЬВА ТОЛСТОГО відбилися у фільмі Швейцера:

ВОСКРЕСЕННЯ

Артист малого театру Є. Матвеєв в ролі князя Нехлюдова, Т. Сьоміна відтворила один з найяскравіших і найясніших жіночих персонажів Толстого — Катюшу Маслову.

CAMEO THEA.
8th AVE., near 44th Street
JU 6-8534

MISCELLANEOUS

ДОСКОНАЛІ НОШЕНІ

Мінкові ФУТРА $200.00
Natural MINK СТОЛИ наче нові $110.00
Кримкові ФУТРА $150.00
5 років ґарантії на всі товари

ROSALLE FURS
178 North Avenue
NEW ROCHELLE, N. Y.
(Opp. Arnold CONSTABLE)
BEverly 5-0621

Відкрито:
пон. і четв.: 9 рано до 9 веч.
в інші дні — до 6 веч.

ШКОЛА

Мейор ВАГНЕР проклямував: „Тиждень Науки англійської мови". Для ліпшого горожанина — ліпша праця.

LANGUAGE CENTER пропонує

ОСІННІ КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

також французької, еспанської, італійської, німецької, російської і єврейської.

LANGUAGE CENTER
155 West 72nd Street, Room 301
TR 4-9928

В ВІБЛІОТЕЦІ „ВЕСЕЛКИ", дитячого журналу появилась друком книжечка Ірини НАРІЖНОЇ

Казка про трьох ведмедиків

Ілюстрації й обкладинка Петра ХОЛОДНОГО

Ціна: 0.50 дол.

Замовлення і належність просимо надсилати до:

SVOBODA
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N.J.

BUSINESS OPPORTUNITY

ЛАНЧЕОНЕТА НА ПРОДАЖ

Помір. ціна, чудова нагода для відповідних. GE 5 t. air conditioner, з дуже вел. глиб. фрізером. Доск. положення. Дуже великий рух, на розі elevator sta., доск. для подружжя. Ціна на скорий продаж. Тел. власника RA 6-9744

На продаж або до винайму

ПЕКАРНЯ

В Ірвінгтоні, Н. Дж. Повне модерне уладження, з 2-фамілійною хатою або без хати. Умірковані ціна. По близ. інформації телефонуйте ES 2-0183 — кожного дня по год. 5-ій веч.

KNITTING SHOP

Засн. 30 р. Доск. клієнтеля і положення, ідеал. для подружжя, д. добрий бизнес. Багато різноманітного товару. Продається тільки через недугу що змушує піти на відпочинок. Ціна скорий продаж. Огляньте щоб оцінити. Без посередника. SH 3-0152

ДЕЛІКАТЕСЕН

На продаж. Надзв. нагода, д. поставл. бизнес, понад 25 років. Продається тільки через недугу. Ідеал. для подружжя тижн. $1200. 6 днів в тижні. На скорий продаж з втратою. Треба оглянути. Телефон власника IL 8-7567 цілий день в неділю NR 2-5203

REAL ESTATE

2 — ОДНОРОД. ДОМИ

мур., "stucco". 1-5 кім. і 1-3½ кімн. дім. $22.900.

2 род. мур., 4 і 3½.	$23.900
5 род. мур.	$36.500
4 род. мур.	$38.500

TED BODIS
AStoria 4-4804
2926 HOYT AVENUE
Astoria, L. I.

НА ПРОДАЖ або до ВИНАЙМУ

Туристичний дім на цілий рік. Модерні готелеві кімнати + мешканеві приміщення. Догідні умови.

115 So. Main St., Ellenville, N.Y. on Rte 209. Tel.: Ellenville 1489

ПРОДАЄТЬСЯ 2 ДОМИ

на однім городі. Доми шинґльовані. Перший від вулиці на дві родини, а на городі на 1 родину. В обох огрівання. В першому центральне огрівання, гріється газом, окремо для кожного апартаменту, а у другому сухе огрівання на газ. Всюди алюмінійові вікна. Доми в доброму стані і гарний город. Оглядати можна кожного дня від 2-ої до 5-ої год. по пол.

106 VAN HORNE STREET
Jersey City, N. J.
Питати власника дому.

БЛИЗЬКО СОЮЗІВКИ,

3 спальні, гарний модерний дім, коминок з синього каменя, підвал, ґараж. Чудово виріблена земля. Ціна $14.500. Умови сплати.

KOPP OF KERHONKSON
Tel.: Kerhonkson 7500

Brooklyn, Greenpoint: 2 род. мурований, 4 поверховий, гарні і вигідні кімнати. Ціна — $11.000. Готівка: $3.500.

Два 8 род. муровані, огрівання газове (один бойлер). Дохід: $9.508. Ціна: $38.000. Готівка: $12.000.

Yonkers: 2 род. мурований, 4 роки тому. 2 апартаменти по 6 кімнат. Гарна околиця. Ціна $34.000. Готівка, після умови.

Woodside: 2 род. мур. 5 літ тому. Гараж на 1 авто. Гарна околиця. Ціна: $31.500. Готівка після умови.

Bronx: 8 род. мур. баксові апартаменти, огрівання на оливу #2. Дохід: $7.200. Ціна — $32.000. Готівка: $9.000.

По інформації приходьте або телефонуйте до:

W. CHUPA
Lic. Real Estate Broker
240 East 6th Street
NEW YORK 3, N.Y.
OR 4-5340 по год. 8-ій GR 7-6181

BROOKLYN, Malta Street 171

1 род. відокремлений, вик. підвал. 2 гаражі, спіжарня, близ. комунікації, склепів, шкіл, церков. Доск. купно, огляньте, цінить $12.990 на скорий продаж.

Тел. власника NI 9-7691

BROOKLYN, New York

Halsey St. Доск. купно, на скору продаж, цінить $21.990. 2 родинний мурований, два поверхи + підвал, 11 кімнат всі порожні, ідеал. для мами і доньки. Модерний, паркети, олив. огрівання, близ. комунікацій, склепів, шкіл. Малий завдаток — $3.500. Тел. власника PR 3-4022

BROOKLYN, Park Slope

2 род. дім, близ. парку, 12 кімнат, 2 модер. лазнички, д. морґедж, близ. комунікації, склепів, шкіл і домів з працею. Всьо влаштоване, готове для впровадження. Ідеал. для мами і доні + дохід з 3-го апартаменту. Ціна $22.500 на скорий продаж. Тел. власника UL 7-9356 після 6 год. GL 1-2640 — DI 5-8881

ASTORIA

ДВА — 6 род. мур., мармурові сходи, баксові, нове оливне огрівання, укр. дільниця, дохід — $8.500. Ціна — $59.000.

3 род., мур., олива, сабвей. 5, 6, 6 і 3 у підвалі, баксові, город. $37.500.

MARATHON REALTY Co.
31-87, 32nd St. (near Broadway)
ASTORIA, L. I. — YE 2-3550
Питати мгр Остап ФІРЧУК

НОВИЙ і УЖИВАНИЙ ОДЯГ

відповідний на висилку до ЕВРОПИ.

Чол. убрання (уж.) від	$ 8.00
Чол. убран. (нові) від	15.00
Чол. плащі (уж.) від	8.00
Чол. плащі (нові) від	15.00
Жін. плащі (нові) від	7.00
Жін. дощевики (нові) від	6.00
Жін. суконки (шовк, вовна) від	8.00
Муж. 100 % вовняні штани (уживані) від	4.00

Szabadi de Lux

1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460

Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч.,
від понед. до суботи вкл.

Житьове забезпечення це також ощадність. В потребі одержите позику на свою грамоту. Забезпечіться в Українському Народному Союзі.

РІЗНЕ

Cafe Geiger — ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St.
(b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Inh. Helmut Vollmer

Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00

Найкраща нім. кухня — Ланчі — Обіди. Знамените печиво з власної пекарні.

Trident Savings and Loan Association of Chicago, Illinois

SAVE MAIL

ПОШТОВА СКРИНЬКА Є БАНКОВОЮ ФІЛІЄЮ ДЛЯ ОЩАДНОСТЕЙ „ТРАЙДЕНТА"

ВАШІ ГРОШІ Є ВСЕ ОБЕЗПЕЧЕНІ

$10,000.00

ЧЕРЕЗ ФЕДЕРАЛ СЕЙВИНҐС ЕНД ЛОВН ІНШУРЕНС КОРПОРЕЙШЕН

ВАШІ ГРОШІ ПРОЦЕНТУЮТЬСЯ 4½ РІЧНО І КОЖНОЧАСНО СУМА ДОДАНА ДО ВАШОГО КОНТА ПЕРЕД 15-ИМ ЯКОГОНЕБУДЬ МІСЯЦЯ, ПРИНЕСЕ ВАМ ПОВНИЙ ВІДСОТОК ЗА ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ.

ПИШІТЬ АБО ЖАДАЙТЕ ТЕЛЕФОНІЧНО НАШОЇ „ЩАДИ ПОШТОЮ" ЛІТЕРАТУРИ, ПОТРІБНОЇ ВАМ ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВИГІДНОГО І КОРИСНОГО ПЛЯНУ ОЩАДЖУВАННЯ.

4½%

GOLDEN ANNIVERSARY 1913-1963 TRIDENT

ALL SAVINGS ACCOUNTS!

TRIDENT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

Заснована 1947 р. — Має ліцензію ВНЕШПОСИЛТОРГУ, Москва, — ліцензію Департаменту Банків і забезпечення U.S.A. і бондів.

ДАРУНКИ ВІЛЬНІ ВІД МИТА

Машини до шиття, авта, ровери, холодільні, машини до прання і багато інших речей.

НАШІ ВІДОМІ СМАЧНІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ З ПОБАЖАННЯМ "R", комплетні 34 доляри

1 фунт праженої кави, 1 фунт какао, 1 фунт шоколяди, 2 ф. оливи до варення, 2 ф. цукру, 2 ф. рижу, 1 ф. сира, 2 ф. вудженого бейкону, 2 ф. вудженої шинки, 2. ф. сушених овочів.

ВИСОКОЇ ЯКОСТИ ТЕКСТИЛІ

Жадайте нашого комплетного каталогу.

GRAMERCY — N. J.
744 Broad Street, # 925
NEWARK, N. J.

ГРОШІ ДО СССР

ПОВНА ҐВАРАНТОВАНА ДОСТАВА В 2-ох ТИЖНЯХ.

ПЛАТНА В ПОВНОСТІ, БЕЗ СТЯГНЕННЯ.

ПІДПИСАНІ ПОСВІДКИ ВІДБОРЦЯ.

СТАВКА: 9 рублів за 10 дол.

ОПЛАТА: до 35 дол — $3,50; понад 35 дол. — 10%

GRAMERCY — N. Y.
118 East 28th St., # 906
NEW YORK 16, N.Y.
Тел. в Ню Йорку: MU 9-0598

Відкрито щоденно від 9 до 5:30, в суботи — 10 до 1 в неділі закрито.

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.

(LICENSED by v/o VNESHPOSILTORGH)

Ввічливо повідомляємо всіх наших давніх клієнтів і багато нових, що тепер висилають через нашу фірму, що достава пакунків до СССР продовжується.

Маємо уповноваження в/о ВНЕШПОСИЛТОРГУ відправляти ВИСИЛКУ ПАКУНКІВ, за які ми ґарантуємо доставу і то дуже СКОРУ.

Всі наші ВІДДІЛИ мають великий ВИБІР ТОВАРІВ (текстильні, шкіра і т. д.), по дуже сприятливих цінах. Наші відділи, подані внизу, дають найліпшу обслугу та спеціяльну увагу до кожного клієнта.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. . — 135 — W. 14th St.	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave.	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway	268-0068
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	OL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave.	Tel.: 233-8030 246-0215
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. —509 Congress Ave.	LO 2-1446
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	PO 5-5692
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	SW 8-2868
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y. — 555 Nepperham Avenue	GR 6-2781

ARKA Company — DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ВСЕ, ЩО „ДУША ЗАБАГНЕ" — одержите — в „АРЦІ".

ВИСИЛКОВЕ БЮРО

Roman Parcel Service

141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧЕВІ авта, холодільні, машини до шиття, мотоциклі, ровери, машини до прання.

MISCELLANEOUS

"AMPOL" Пересилає ПАЧКИ на Україну, СССР, Литву, Лотву, Естонію, до Польщі й інших країн з ґарантією солідного і скорого полагодження. Ціни конкуренційні.

НОВІСТЬ — ГУЦУЛЬСЬКІ КОЖУШКИ, імпортовані з Польщі до продажу і на висилку по цінах гуртових і детайлічних.

Дамські футра уживані, каракули, попелиці (білки), і інші до ношення і висилки до Польщі по низьких цінах.

"AMPOL" 120 — 1st AVE. (near 7th Street) New York City
K. W. Krasnowski Tel.: YU 2-0510

SERVICE

ANGELO'S PASTRY SHOP
131 — 27 Rockaway Blvd.
South Ozone Park, L. I.
повідомляє про відкриття нового місця.
127-02 — 135th Avenue
South Ozone Park, L. I.
під особистим доглядом власника Mr. Leonard Masi. Італійсько-американські вироби. Всі морозива. До Ваших обслуг. Телеф.: OL 9-6404, VI 8-9896

ЗІЛЛЯ, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:

На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 пігулок — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 пігулок — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100—$4.50;
При запаленні жовчевого міхура — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При болячках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.

KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК

FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:

John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Peter Jarema
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС на німецькі спеціяльності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —

• РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ • КОВБАСКИ • ШИНКИ •

6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ

In NEW YORK:	1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD:	56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA:	28-28 Steinway Street	AS 4-3210
In HEMPSTEAD:	310 Front Street	IV 3-5540
In FLUSHING:	41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS:	82-10 37th Avenue	DE 5-1154

На бажання деяких українських підприємств і Відділів УНС, оголошення до Календаря-Альманаха на 1964 рік, приймаємо до 25-го жовтня 1963 року.

АЛЬМАНАХ „СВОБОДИ" на рік 1964, що появиться у 70-річчя УНСоюзу, буде в цілості присвячений 150-річчю народин Тараса Шевченка і відкриттю Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні — буде особливо цінною книгою для кожного українця у вільному світі й повинен у збільшеному об'ємі.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ" друкуються багатотисячним накладом і доходять в найдальші закутини американського континенту.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ" — це джерело багатих інформацій про різні ділянки українського життя в Америці.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ" читає понад 80.000 членів Українського Народного Союзу. Вам належно опліатиться поміщати оголошення Вашої фірми в АЛЬМАНАХУ „СВОБОДИ" на рік 1964.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"